

РЕШЕНИЕ

№ 48

гр. Варна, 16.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВАРНА, I СЪСТАВ, в публично заседание на първи март през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Милен П. Славов

Членове: Петя Ив. Петрова
Мария Кр. Маринова

при участието на секретаря Виолета Т. Неделчева
като разгледа докладваното от Милен П. Славов Въззивно гражданско дело
№ 20233000500051 по описа за 2023 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Настоящото производство е образувано по въззивна жалба на В. Н. Н. от с. Кичево, общ. Аксаково, обл. Варна, насочена против решение № 1502/28.11.22г., постановено по гр. д. № 30/22г. на ОС-Варна, с което е бил отхвърлен иска на въззивника против Прокуратурата на Република България за заплащане на сумата от 100 000 лева, представляваща обезщетение за претърпени от ищеца неимуществени вреди, изразяващи се в „емоционални и душевни болки и страдания, афект, напрежение, разстроеност и притеснителност от липсата на правосъдие“, вследствие на Постановление от 01.07.2021г. на СпПр по пр. пр. № 671/2021 год., потвърдено с Постановление от 23.09.2021г. по преписка № 586/2021г. на АпСпПр, с което е постановен отказ да се образува наказателно производство, ведно със законната лихва върху главницата, считано от 02.07.2021 год. до окончателното ѝ изплащане. Счита се, че обжалваното решение е незаконосъобразно, неправилно, неоснователно и нагласено с цел отхвърляне на иска. Счита се, че предявеният иск е изцяло подкрепен с доказателства, от които се установява, че от Специализираната прокуратура е било нарушено правото на ищеца да получи правосъдие чрез отказа да бъде образувано наказателно производство

срещу прокурори за извършени от последните своеволни, незаконосъобразни и престъпни действия и бездействия. Заявява, че не е било заведено дело пред гражданския съд, за да бъде разгледана правилността на постановлението на Специализираната прокуратура, а за да се установи, че е било нарушено правото на ищеца от отказа да се образува наказателно производство. Счита се, че в случая е налице противоправност на поведението на прокурор от Специализираната прокуратура, тъй като са били налице данни за извършено престъпление от известен извършител, което го е задължавало да образува наказателно производство. Освен това се излага, че ищецът не е потърсил съдебен контрол на прокурорския акт, а търси справедливост като гражданин, на когото е било нарушено правото, от което са настъпили неимуществените вреди, чието обезщетение се претендира. Иска се от съда да отмени решението и да се постанови справедливо решение по предявения иск.

В предвидения срок е депозиран отговор на въззивната жалба от насрещната страна Прокуратурата на Република България чрез надлежно упълномощен процесуален представител, с който същата е оспорена като неоснователна. Счита се, че обжалваното решение е правилно, обосновано и законосъобразно. Излага се, че по делото не е установено да е налице извършено противоправно деяние от прокурор от Специализираната прокуратура с постановения отказ да се образува наказателно производство, тъй като тази преценка е от компетенцията на наблюдаващия прокурор, а отделно от това, отказът е бил потвърден при осъществения инстанционен контрол от горестоящ прокурор. Сочи се, че по делото не са били събрани и доказателства за причинени на ищеца неимуществени вреди. Поради това се претендира решението да бъде потвърдено, ведно с присъждане на юрисконсултско възнаграждение в полза на въззиваемата страна.

Въззивната жалба е подадена в срок от страна с правен интерес от обжалването на обжалваем съдебен акт. Същата е допустима.

В с.з. въззивникът поддържа жалбата си, излагайки, че отказът да се образува наказателно производство против прокурори от ВРП и ВОП е незаконосъобразен, тъй като ищецът е доказал пред органите на обвинението твърдението си, че експертите, изготвили и защитавали невярно заключение по НАХД № 2537/19г. на ВРС (спрямо които магистратите от посочените структури на прокуратурата не са повдигнали обвинения) са извършили

престъпление по чл. 291 от НК. От това бездействие на прокурорите от Специализираната прокуратура въззивникът има негативни преживявания, тъй като е абсолютно възмутен и очакванията му за адекватна, своевременна и реална реакция от този орган не са били оправдани. Освен това окръжният съд не е взел под внимание представените от въззивника доказателства.

Представител на въззиваемата страна не се явява пред въззивната инстанция.

Въззивният съд за да се произнесе взе предвид следното:

Предявеният на 06.01.22г. пред първоинстанционния съд иск, уточнен с допълнителни молби от 15.02.22г. и от 22.02.22г., е с правно основание чл. 49 от ЗЗД – за осъждането на Прокуратурата на Република България да заплати на ищеца сумата от 100 000 лв., ведно със законната лихва от 02.07.21г. до окончателното плащане на сумата, представляваща обезщетение за претърпените от него неимуществени вреди, изразяващи се в преживени емоционални, душевни болки и страдания и неприятни преживявания като афектираност, разстроеност, напрежение, притеснителност от липсата на правосъдие и разколебаване на очакванията за законност и справедливост в правовата държава, които са вследствие на Постановление от 01.07.21г. по прокурорска преписка № 671/21г. на СпП (потвърдено с Постановление от 23.09.21г. на Апелативна специализирана прокуратура по преписка № 586/21г.), с който прокурорите, използвайки служебното си положение, са постановили незаконосъобразно прекратяване на преписката на осн. чл. 24, ал. 1, т. 1 от НПК. Последната е била образувана срещу други прокурори, които не са повдигнали обвинение срещу лица, извършили престъпление, с което последно престъпно деяние са били нарушени правата на ищеца – не е било образувано наказателно производство срещу прокурор Росица Георгиева, която с Постановление от 02.02.21г. по прокурорска преписка № 9553/20г. на ВОП е потвърдила неправилното Постановление на прокурор Панайотова по прокурорска преписка № 16198/20г. по описа на Районна прокуратура-Варна, с което е било отказано образуването на наказателно производство срещу вещи лица на осн. чл. 291 от НК.

Ответната страна с отговора на исковата молба е оспорила предявения иск, изтъквайки, че в случая липсват елементите от фактическия състав на деликтната отговорност по чл. 45 от ЗЗД, респ. на отговорността на

възложителя по чл. 49 от ЗЗД. Посочено е, че в случая липсва противоправно извършено действие или бездействие от длъжностно лице или държавен орган, както и доказване наличието на претърпени от ищеца вреди, които да са в причинно-следствена връзка с противоправни действия или бездействия на държавните органи.

Видно от материалите по прокурорска преписка № 671/21г. на Специализирана прокуратура (закрепена в 2 папки на задната корица на първоинстанционното дело), че същата е била образувана по жалба на В. Н. Н., депозирана на 02.04.21г., в която същият е изложил оплаквания против незаконосъобразни действия на прокурори от Районна и Окръжна прокуратура, гр. Варна. Наведени са били и твърдения за евентуално осъществено престъпно деяние по чл. 282 от НК от магистратите, постановили Постановление за отказ да се образува наказателно производство по преписка вх. № 16198/20г. на ВРП и Постановление от 02.02.21г. по преписка № 9553/20г. на ВОП, с което е било потвърдено първото постановление. Във връзка с подадената жалба прокурор при СпПр е възложил по реда на чл. 145, ал. 1, т. 3 от ЗСВ проверка по случая на КПКОНПИ. Вземайки предвид събраните по преписката материали прокурорът от Специализираната прокуратура и издал Постановление от 01.07.21г., с което е отказал да образува наказателно производство и прекратил преписката на осн. чл. 213, ал. 1, вр. чл. 24, ал. 1, т. 1 от НПК. Против това постановление Н. е подал жалба и с Постановление от 23.09.21г. на прокурор при Апелативната специализирана прокуратура по пр.пр. № 586/21г. същото е било потвърдено. Няма данни последният прокурорски акт да е бил обжалван от Н., макар и актът да му е станал известен (в този смисъл изявлението му с молбата от 15.02.22г. – л. 19 от първоинстанционното дело).

Съобразно нормите на гл. VI от Конституцията на РБ, прокуратурата е част от независимата съдебна власт. Определената от основния закон функция на прокуратурата е да следи за спазване на законността, като в тази връзка са регламентирани и изключителните ѝ правомощия: ръководи разследването и упражнява надзор за законосъобразното му провеждане; може да извършва разследване; привлича към отговорност лицата, които са извършили престъпления, и поддържа обвинението по наказателни дела от общ характер; упражнява надзор при изпълнение на наказателните и други принудителни мерки; предприема действия за отмяна на незаконосъобразни

актове; в предвидените със закон случаи участва в граждански и административни дела /чл. 127/. Структурата, организацията и взаимодействието в рамките на самата прокуратура са уредени с нормите от гл. VI от ЗСВ. Съобразно нормата на чл. 143, ал. 1 от ЗСВ всички актове и действия на прокурора могат да бъдат обжалвани пред непосредствено погорестоящата прокуратура, ако не подлежат на съдебен контрол. Съгласно регламентираните с НПК функции на прокурора в наказателното производство, същият притежава изключителната компетентност да прецени дали да се образува досъдебно производство, срещу кое лице и за какво престъпление, тъй като само на този държавен орган са възложени правомощията да повдига и поддържа обвинението за престъпления от общ характер /и това е в унисон, както с принципа за разделение на властите, така и с функциите, които са натоварени да извършват отделните органи в съдебната власт/.

Извън общия случай и само по изключение – при наличието на някоя от изрично предвидените в нормата на чл. 124, ал. 5 от ГПК предпоставки, е допустимо гражданският съд по реда на исковото производство да установи престъпно обстоятелство.

При това положение следва да се приеме, че постановеният от Специализираната прокуратура отказ да се образува наказателно производство срещу посочените от ищеца магистрати за извършени от тях престъпления от общ характер, който не е бил отменен по съответния ред, е съобразен със закона и поради това не е противоположен като действие. Наличието на престъпни обстоятелства не може да бъде установено и от гражданския съд, за да бъде опроверган горния извод. При това положение не може да бъде ангажирана отговорността на Държавата чрез процесуалния му субституент в лицето на Прокуратурата на Република България за вреди от неправилен отказ на органите на прокуратурата да образуват наказателно производство по жалбата на ищеца, образувани в преписка № 671/21г. на Специализирана прокуратура, гр. София.

Отделно от това ищецът не е ангажирал и доказателства за претърпени от него неимуществени вреди, изразяващи се в претърпени емоционални и душевни болки и страдания, афект, напрежение, разстроеност и притеснителност от липсата на правосъдие, които да са именно от отказа на

органице на прокуратурата да образуват наказателно производство против посочените от ищеца магистрати.

Предявеният иск е неоснователен и поради идентичността на формирования от първоинстанционния съд извод, обжалваното решение следва да бъде потвърдено.

Воден от горното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 1502/28.11.22г., постановено по гр. д. № 30/22г. на ОС-Варна.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния касационен съд в едномесечен срок от съобщението до страните при наличието на предпоставките за допускане на касационното обжалване съобразно чл. 280, ал. 1 и ал. 2 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____